

До
Борислав Сарафов
и.ф. главен прокурор на Република България

Диана Ковачева
Омбудсман на Република България

Ивайло Дерменджиев
Председател на Висшия адвокатски съвет

Списък медии

ОТКРИТ СИГНАЛ

Съдебен адрес на
подателите на сигнала:
адв. Адела Качаунова
ул. „Върбица“ № 7, ет. 4
1504 София

Уважаеми господин и.ф. главен прокурор,

Обръщаме се към Вас във връзка с дейността на политическа партия „Възраждане“ и на нейния председател Костадин Костадинов. Считаме, че в своята същност дейността на тази политическа партия е насочена към това да разруши гражданския мир и да премахне установения с Конституцията демократичен порядък на управление в страната като го замени с властови модел, основан на потъпкване на гражданските права и свободи. В дейността на формацията от друга страна се наблюдават все по-отявлени призови за насилие над политически опоненти и български граждани, които не споделят идеите на „Възраждане“. Намираме, че в дейността на политическа партия „Възраждане“ са налице редица примери за системни нарушения на Конституцията и Закона за политическите партии, част от които излагаме по-долу. Поради това молим да предприемете действия съобразно предвиденото в Конституцията и Закона за политическите партии с оглед обявяване на противоконституционността и разпускане на политическа партия „Възраждане“.

Подробните ни съображения за това са следните.

1. Политическа партия „Възраждане“ е крайна националистическа партия, която през целия период на дейността си поддържа явно антимащабни позиции, а през последните

месеци и извършва действия в явен разрез с установения в Република България демократичен и правов ред. Партия „Възраждане“ и нейният председател използват недемократични средства и методи за постигане на целите им. Изразяването на мнение от поддръжниците на партията изгуби своя демократичен характер, тъй като е свързано с призови и форми на насилие над други български граждани. С това системно се нарушават разпоредбите на Закона за политическите партии. Дейността на партия „Възраждане“ и нейния председател Костадинов противоречи на Конституцията, тъй като е насочена към това да отрича човешкото достойнство, свободната воля, гражданските и политически права на български граждани, както и към това да бъде установено държавно управление, което влиза в разрез с основните начала в Конституцията.

2. Макар тези характеристики да са верни за целия период на съществуване на политическата формация, през последните два месеца изявите на партията, на нейния председател и на привържениците ѝ се радикализират непрестанно и се превръщат в опасност за поддържане на граждански мир в българското общество. Вътрешнополитическата криза и бушуващата война в близост до България също са от значение за оценка естеството на дейността на политическа партия „Възраждане“ и предполагат вземане на мерки за ограничаването ѝ, включително чрез предприемане на мерки за разпускане на партията.

3. Изразяването на противоположни виждания по основни въпроси на обществено-политически въпроси е нормален процес в една демократичната държава. На това се основава самото функциониране на демократичния модел на управление. Но използването на противозаконни средства за постигане на политически цели, включително използване и подбуждане към насилие, не може да се ползва с конституционната и законова защита на свободата на изразяване и свободата на сдружаване в едно демократично общество. Когато участници в политическия живот си поставят за цел премахване на установения демократичен модел на публична власт и замяната му с репресивно по своя характер управление, което изначало унищожава защитата на основните права на човека и стъпва на упражняването на терор на гражданите, които не приемат политическите идеи на подобно управление, държавата е длъжна да вземе мерки.

I. Цели и програма на партия „Възраждане“

1. Видно от целите и програмата на политическа партия „Възраждане“, публикувани на официалната интернет страница на партията¹, основна нейна цел е съхраняване на нацията. Според партията нацията е на път да изчезне, а българите да станат малцинство. Това са типични фашистки постулати, които поставят националната идентичност преди ценности като човешко достойнство, права на човека, мир и демократична организация на обществото. В тази връзка не е без значение и това, че партията предвижда *милитаризация на населението*.

Съхраняването на нацията ще стане със силна армия, която има няколко компонента, под мотото „*Въоръжен народ, желаещ да се защитава*“, като се предвижда създаването и на „граждански асоциации“, т.е. доброволни, паравоенни отряди². Намираме, че доброволните

---

¹ Цели и програма на партия „Възраждане“ са достъпни на адрес: <https://vazrazhdane.bg/цели-и-програма/>.

² <https://vazrazhdane.bg/българската-армия/>

въоръжени отряди са недопустима форма на налагане на ред чрез произволно упражняване на сила извън правните механизми и гаранции на демократичната държава, присъща на фашисткия/нацисткия модел на обществен порядък. В правовата държава употребата на сила може да става по правило от държавата при строго разписани условия и само по изключение от гражданите в хипотезите на неизбежна отбрана и крайна необходимост.

2. Във външната си политика партия „Възраждане“ посочва намерението за разширяване на територията на страната, като България приеме в пределите си Северна Македония, която е *„втората българска държава на Балканския полуостров“*, тъй като *„[...]нашите национални интереси не са затворени в териториалните ни граници, а отразяват различните аспекти на националния идеал“*. Това не е възможно да стане другояче освен чрез противозаконна употреба на сила в международните отношения. Политическа партия „Възраждане“ изразява нееднократно позиции по създаването на автономия на Южна Бесарабия, срещу което българската общност от Украйна възразява остро в писмо, изпратено до Народното събрание. Според тях подобни намерения, изразени от „Възраждане“ и нейния председател са *„груба намеса във вътрешните работи на държавата Украйна, подкрепа за сепаратизъм и руската военна агресия срещу Украйна“*³. Изявленията на Костадин Костадинов от м. май 2023 г. в Народното събрание са остро осъдени от групата за междупарламентарно сътрудничество с България на Върховната Рада, тъй като са насочени срещу украински граждани⁴.

3. Посочените намерения на партия „Възраждане“ по същество означават нагласа за предприемане на действия срещу други суверенни държави, поставящи под въпрос мирните ни отношения с тях. Посланието на партия „Възраждане“ и на председателя ѝ по същество предполагат употребата на сила срещу други държави, така че части от тях или да се присъединят към българската държава или да придобият автономия. Намираме, че това намерение за насилствено изменение на конституционно установения ред у нас и разпалване на вражда в отношенията с други държави.

II. Позиция и действия на партия „Възраждане“ относно мерките срещу пандемията от COVID-19

1. По време на COVID кризата през 2020 – 2022 г. политическа партия „Възраждане“ последователно и систематично използва различни способности, с които се противопостави на предприеманите противоепидемични мерки, целящи да гарантират личното и общественото

---

³ https://amp.hvulya.net/uk/news/273475-glavy-obshchin-bolgradskogo-i-izmailskogo-rayonov-obratilis-v-parlament-bolgarii-osudite-rukovodstvo-partii-vozrozhdenie?fbclid=IwAR3tqEMvhcQvmFI0oRGylu-14VF8Cqx1wlajW_lkRA2KfQDkhrM36feKEo

⁴ <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/236885.html>

здраве. Такива бяха ваксинацията⁵, зелените сертификати⁶ и тестовете.⁷ Представители на партията публично отказваха да спазват противоепидемичните мерки и призоваваха други хора да не спазват мерките за защита на личното и обществено здраве. Народни представители от политическата формация не спазиха изискванията за влизане в сградата на Народното събрание след показване на сертификат⁸.

2. От значение е, че по време на тези действия на политическа партия „Възраждане“ България се намира в пореден пик на заболяемостта от COVID-19, смъртността в страната е изключително висока, а учениците се обучават в онлайн форма през продължителен период от време. Противоепидемичните мерки са препоръчани от отговорни институции и организации, включително Световната здравна организация. В държави, в които тези мерки се спазваха и прилагаха ефективно, заболяемостта е овладяна, а смъртността е в пъти по-ниска от тази в България.

3. На 22 декември 2021 г. от трибуната на Народното събрание председателят на политическа партия „Възраждане“ прочита декларация на партията против зелените сертификати – удостоверения за това, че лицето е ваксинирано, осигуряващи му достъп до обществени места и пътуване. В декларацията Костадинов превратно представя сертификатите като ограничаващи правото на труд на неваксинираните, принуждаващи към ваксинация, а ваксините – за вредни за физическото здраве „на българина“. В декларацията Костадинов поставя следния ултиматум (получер – наш):

*„Тук, от тази трибуна, искам да заявя следното: даваме възможност на правителството в най-кратък срок да отмени както зеления сертификат, така и всички останали ограничителни мерки [...] до първата работна седмица на месец януари . Ако и след това управляващите откажат да се съобразят с желанието на мнозинството да се премахне сертификатът и да не се посяга на децата на България, ние от **ВЪЗРАЖДАНЕ** ще призовем българския народ да упражни директно своите правомощия и да превърне демокрацията от представителна в пряка, като през вратата на Народното събрание заедно с народните представители от **ВЪЗРАЖДАНЕ** ще влязат още и хиляди българи.*

---

⁵ <https://www.dw.com/bg/възраждане-за-ваксинираните-националисти-които-сеят-страхове-срещу-ваксините/a-60376517>.

⁶ <https://www.facebook.com/watch/?v=619423482406408>

⁷ <https://www.facebook.com/vazrazhdane.bg/videos/позицията-на-възраждане-относно-принудителната-ваксинация/455760128970121/>

⁸ <https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/10728477>

Щом не искате да подходите с разум, ще получите революция!⁹

4. На 23 декември 2021 г. Костадинов е гост в телевизионното предаване „Лице в лице“ по телевизия „Би Ти Ви“. В предаването той дава интервю, в което заявява следното¹⁰:

„КОСТАДИНОВ: И от вашия ефир ще го кажа: ако зеленият сертификат не бъде премахнат, ако не бъдат премахнати тези ограничителни мерки, хората, които са се самозабравили и си мислят, че ще векуват във властта, пък са реално от десет дена в нея, ще им се наложи да се сблъскат пряко със своя суверен – очи в очи.

ВОДЕЩА: Как?

КОСТАДИНОВ: Така, как? Като се съберем десетки хиляди и като ги накараме да се съобразят с нас. Защото, вижте, пак ще повторя: когато правото се изроди в безправие, съпротивата е задължителна. Защото в момента насилникът е този, който казва „Ама вие защо призовавате сега хората“. А кого да призовем? Някоя друга държава да дойде отвън да ни спасява ли? Аз ако не мога да разчитам на собствения си народ, на кого да разчитам?“

5. На 12 януари 2022 г. партията организира протест срещу мерките. В онлайн платформата Фейсбук събитието, създадено за организация на протеста, е озаглавено „Не на Зеления Сертификат!“¹¹. В деня на протеста на площада пред Народното събрание е издигната символична бесилка¹², като се стига до безредици, широко отразени от медиите, които съобщават, че симпатизанти на „Възраждане“ са се опитали да шурмуват сградата на Народното събрание и да нахълтат вътре¹³. По информация от новинарската медия „Медиапул“ е нападат оператор на телевизия „Би Ти Ви“, а за влизане в сградата на парламента е призовал неназован оратор, получил думата на протеста¹⁴. Българското национално радио също съобщава, че тълпата

---

⁹ Из стенографския протокол от пленарното заседание, публикуван на адрес: <https://www.parliament.bg/bg/plenary/ns/55/ID/10601>.

¹⁰ След 9:43 мин. във видеозаписа на адрес: <https://www.btv.bg/shows/lice-v-lice/videos/kakav-e-problemat-sas-zelenija-sertifikat-spered-kostadin-kostadinov.html>.

¹¹ <https://www.facebook.com/events/1058625028293295>

¹² <https://www.svobodnaevropa.bg/a/31650711.html>

¹³ Вж. текст и видео от телевизия „Би Ти Ви“: <https://btvnovinite.bg/bulgaria/naprezhenie-pred-ns-protestirashiti-se-opitaha-da-probijat-policejskija-kordon.html>; текст и видео от News.bg: <https://news.bg/bulgaria/vazrazhdane-shturmuvaha-parlamenta.html>

¹⁴ <https://www.mediapool.bg/poddrzhnitsi-na-vazrazhdane-se-opitaha-da-nahluyat-v-parlamenta-news331009.html>

е призована да бъде крайна от народни представители на партията¹⁵. По данни на Българската национална телевизия са пострадали 9 служители на МВР¹⁶.

6. На 26 януари 2022 г. медиите съобщават, че мнозина народни представители от политическа партия „Възраждане“ са влезли в сградата на Народното събрание в нарушение на противоепидемичните мерки без да покажат зелен сертификат. Костадин Костадинов публично омаловажава българското антиеврейско законодателство от годините на Втората световна война като заявява, че изискването за представяне на зелен сертификат за достъп до сградата на Народното събрание е сравнима със забраната от 1941 г. в сградата на парламента да влизат евреи¹⁷.

7. Шумната борба на политическа партия „Възраждане“ срещу мерките против COVID-19 и ваксинацията срещу заболяването включва това, че партията бе един от основните разпространители на невярна информация, довела до значителни затруднения за компетентните органи да прилагат и гарантират спазването на противоепидемичните мерки, а оттам, да гарантират общественото здраве. В резултат на системното разпространяване на невярна информация процесът по ваксиниране в България до голяма степен се провали, като страната ни остана на едно от последните места в Европа по брой ваксинирани хора. Същевременно, предвид ниската ваксинация и стимулирането на поведение, насочено към неспазване на противоепидемичните мерки, България се нарежда на едно от челните места по смъртни случаи, свързани с COVID-19, както в Европа, така и в глобален мащаб.¹⁸

8. Отвъд препятстването на ефективното прилагане на мерките, насочени да гарантират личното и обществено здраве, дейността на политическа партия „Възраждане“ в контекста на пандемията от COVID-19, е пряк и непосредствен израз на подбуждане към насилие и стимулиране извършването на физически нападения над конституционно установени институции на българската държава, с оглед налагане чрез физическа сила на подмяната на суверенно изразената воля на българските граждани с вижданията на една политическа партия и подкрепящите я граждани.

III. Действия на политическа партия „Възраждане“ във връзка с войната, водена от Руската федерация срещу Украйна

1. На 21 февруари 2022 г. въоръжените сили на Руската федерация навлизат в окупираната от нея през 2014 г. Донецка област на Украйна. На 24 февруари те преминават и в други територии на Украйна, а руският президент Владимир Путин обявява, че се извършва „специална военна операция“ в страната, с цел тя да бъде „демилитаризирана и денацифицирана“. Тези действия идват след серия ултиматуми, поставени от руския президент както на Украйна, така и на отбранителния съюз НАТО, член на който е и Република България. Военната

---

¹⁵ <https://bnr.bg/starazagora/post/101584985/stigna-se-do-bezredici-na-protest-pred-narodnoto-sabranie>

¹⁶ <https://bntnews.bg/news/sled-protestite-pred-ns-dvama-zadarzhani-9-polici-sa-postradali-1181532news.html>

¹⁷ <https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/10728477>

¹⁸ Вж. например: www.dw.com/bg/българия-на-второ-място-в-света-по-смъртност-от-ковид-19/a-59967424.

интервенция на Русия срещу Украйна е заклеямена широко и нееднократно от органи на ООН и Съвета на Европа.

2. На 27 февруари 2022 г. група младежи поставят надпис на Паметника на съветската армия в София, който гласи „Save Ukraine“. След като са задържани от органите на МВР и прекарват цяла нощ в близкото районно полицейско управление, група граждани организират акция на същото място и изписват редица надписи върху паметника, включително изразяващи неодобрително отношение към агресора в тази война – Руската федерация, който е наречен „убийци“. Напомня се още, че датата 27 февруари, е годишнина от убийството на видния руски опозиционен политик Борис Немцов, застрелян недалеч от стените на Кремъл през 2015 г.

В отговор на тези действия на граждани, упражняващи конституционното си право на свобода на изразяване, Костадин Костадинов публикува на 27 февруари 2022 г. в профила си в онлайн платформата Фейсбук¹⁹ снимка на надписите върху паметника, като заявява, че „май и у нас ще се наложи да проведем денацификация“. Изявлението си той допълва с обидни епитети към гражданите, провели акцията – нарича ги „психодесни“, „хуманоиди“, имащи нужда от „психодиспансеризация“. В коментар под същата публикация Костадинов обсъжда, че Белене (явно има предвид концентрационния лагер от времето на комунистическия тоталитарен режим на о. Белене, известен с настанените в него политически затворници, нечовешките условия на задържане и извършени изтезания) скоро ще приема „гости“. Така той не просто открито оправдава репресиите на един тоталитарен режим, но пледира за тяхното възраждане и ново прилагане срещу български граждани, легитимно упражняващи своето основно право на свобода на изразяване.

3. Налице са и други случаи, в които Костадин Костадинов изразява намерение, в случай, че управлява, да изпрати в трудов лагер политици, които изразяват различни позиции от неговите. На 25 ноември 2021 г. онлайн медията „Медиапул“ съобщава, че в профила си в онлайн платформата Фейсбук, Костадинов е посочил, че изявленията против довършването на проекта за АЕЦ „Белене“ са изявления на предатели, които следва да полагат принудителен труд: „Ще имат голям избор от работни места – тунела под Шипка, тунела под Петрохан, урановите мини и т.н. Тези от тях, които ще са в Белене, няма да бъдат разхождани надалеч - те ще могат да се включат пряко в доизграждането на АЕЦ „Белене“²⁰.

4. През юни 2023 г. народният представител Стела Николова от Варна се оплаква публично, че е заплашена, че ще бъде вкарана в Белене²¹. Същата закана е получил и депутатът Манол Пейков²². Фейсбук страница с неясни администратори, но видимо свързана с партия „Възраждане“, тъй като споделя позиции на партията и на Костадинов и ги представя за свои,

---

¹⁹ https://www.facebook.com/belomorieto/posts/4919006308164690?ref=embed_post; както и [https://www.mediapool.bg/smartnostta-v-bulgaria-predi-i-sled-kovid-19-news330571.html;](https://www.mediapool.bg/smartnostta-v-bulgaria-predi-i-sled-kovid-19-news330571.html) [https://www.dnevnik.bg/zdrave/2022/11/25/4418191_zagubeni_sa_860_hil_godini_jivot_eksperten_doklad/.](https://www.dnevnik.bg/zdrave/2022/11/25/4418191_zagubeni_sa_860_hil_godini_jivot_eksperten_doklad/)

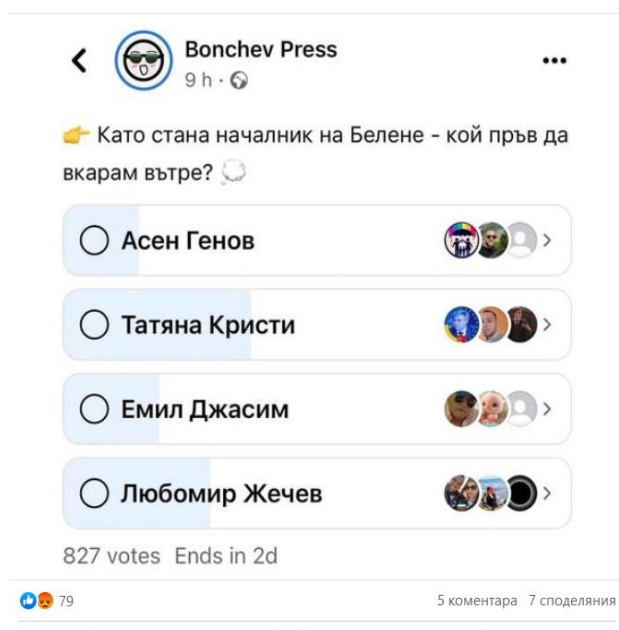
²⁰ <https://www.mediapool.bg/vazrazhdane-prashta-v-trudovi-lageri-vsichki-protivnitsi-na-aets-belene-news329338.html>

²¹ [https://debati.bg/deputat-e-zaplashvan-che-shte-bade-praten-v-belene/.](https://debati.bg/deputat-e-zaplashvan-che-shte-bade-praten-v-belene/)

²² <https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/307745-peykov-ot-vazrazhdane-me-ritaha-v-krakata-kazaha-che-shte-ni-pratyat-v-belene>

използвайки първо лице множествено число, организира анкета под надслов: „*Като стана началник на Белене - кой пръв да вкарам вътре?*“ (правопис запазен)²³:

5. На 4 май 2022 г. пред монумента в Княжеската градина Гражданска инициатива за демонтиране на паметника на съветската армия (ГИДПСА) организира събитие, съгласувано със Столична община и СДВР със заглавие „Опаковане на Монумента на окупационната червена армия (МОЧА)“²⁴. Намерението на организаторите е скулптурните композиции в североизточния край на монументалната площадка да бъдат покрити (опаковани) с български и украински знамена. Организаторите не успяват да проведат събитието, тъй като преди уречения час контрадемонстранти, членове и привърженици на партия „Възраждане“, нахлуват на мястото и възпрепятстват поставянето на знамената по насилствен начин. Участник в контрадемонстрацията е и самият председател на партията Костадин Костадинов²⁵. В създалата се ситуация той започва и живо излъчване на видеосигнал от провеждането на организираната от тази партия демонстрация, озаглавено „Протест срещу предоставянето на оръжието за Украйна!“²⁶. Впоследствие сигналът е публикуван и като запис в профила му в две части в 18:28²⁶ и в 18:59 часа²⁷. Отделно от тези публикации, Костадинов публикува и извадка от собствената си реч, произнесена на контрадемонстрацията²⁸. Един от контрадемонстрантите носи плакат с

²³ <https://frognews.bg/glasat-na-jabata/glasat/kakvo-obshtoto-mejdu-bkp-lagera-belene-vazrajidane-anonimnitsi-vav-facebook.html>

²⁴ <https://www.facebook.com/events/409027541228022>

²⁵ <https://www.svobodnaevropa.bg/a/31834485.html>

²⁶ <https://www.facebook.com/kostadin.eu/videos/795599164743817/>

²⁷ <https://www.facebook.com/kostadin.eu/videos/375250864537875/>

²⁸ <https://www.facebook.com/kostadin.eu/videos/1028341484440382/>

надпис: „Който тръгне срещу свещена Русия, рано или късно си чуи главата“. Украинското знаме е изтръгнато насилствено от ръцете на активист на ГИДПСА и не е върнато на притежателя му. Активистите на ГИДПСА са замеряни с предмети и бутилки, но в крайна сметка успяват да поставят българското знаме на една от композициите. Постепенно числеността на активистите на „Възраждане“ се увеличава, а в Княжеската градина навлиза и автомобил с озвучителна уредба. Тя е използвана от лидера на партията Костадин Костадинов и други партийни активисти, които според организаторите отправили призови за насилие, обидни и нецензурни определения, основно по адрес на украинската общност у нас. Стои въпросът, доколко подобни действия не са съставомерни деяния по чл. 162 от Наказателния кодекс.

По време на тези събития един гражданин е пострадал в подлеза на Софийския университет от действия на привърженик на партия „Възраждане“, който е установен от полицията и поканен да даде сведения²⁹. Привържениците на партия „Възраждане“ носят множество знамена на партията, Самарското знаме, както и руския символ Z, поставян като отличителен знак на руските окупатори във войната в Украйна³⁰. Използването на подобни символи в ситуация на военна агресия на Русия срещу Украйна, относно които се разследват евентуални военни престъпления, е изключително обидно за многобройната украинска общност в България.

6. През месеците април и май 2022 г. политическа партия „Възраждане“ провежда продължителна кампания за „пълна неутралитет на България“ и отказ да бъде изпращана военна помощ в Украйна. Събитията от 4 май 2022 г. са част от тази кампания, по време на която площадът пред Народното събрание е „запазен“ за привърженици на партията, чрез уведомление в Столична община за провеждането на мероприятие от 04 април 2022 г. за 30 дни, впоследствие удължен с още 17 дни³¹. Първоначално събитията на площад „Народно събрание“ са отявлено проруски, на тях се развява руския национален флаг, носи се символа Z, а на плакати има поставени надписи „Мощна морална и духовна подкрепа за братска Русия“, „Без американски военни бази и военни в България“, „Нито един български войник и патрон за Украйна“, „НАТО - вълн“³². В този контекст исканията на партията за неутралитет на България по същество означават подкрепа за извършваната от Русия военна агресия срещу Украйна. Решението на Народното събрание за изпращане на военно-техническа помощ за Украйна³³, Костадинов коментира като „национално предателство“ и призовава гражданите из цялата страна към гражданско неподчинение³⁴. Два дни по-рано, на 2 май 2022 г., Костадинов записва видео, в което обяснява, че тогавашният министър-председател Кирил Петков и воденото от него правителство, чрез

---

²⁹ <https://btvnovinite.bg/bulgaria/sblasaci-pred-pametnika-na-savetskata-armija-snimki-i-video.html>.

³⁰ <https://offnews.bg/protesti/priateli-na-rusia-osuetiha-opakovaneto-na-pametnika-na-savetskata-armi-776055.html>

³¹ Информация за събитията от 4 май 2022 г. е събрана по реда на ЗДОИ и е налична в Столична община и в разследващите органи. Данните от предварителната проверка № 34965/2022 г. по описа на Софийска районна прокуратура са получени с изрично разрешение на наблюдаващия прокурор.

³² <https://www.svobodnaevropa.bg/a/31788914.html>

³³ <https://www.parliament.bg/bg/desision/ID/164134>

³⁴ <https://www.facebook.com/watch/?v=324345499839711>

подготвяното решение за предоставяне на помощ на Украйна, тласкат България към гражданска война и че правителството на Петков е „инсталирано от американците“ точно с тази цел³⁵.

7. На 5 май 2022 г. депутати от партия „Възраждане“ самоволно и противозаконно свалят украинското знаме от сградата на Столична община в София, а лидерът Костадинов публикува видео, в което заявява, че „това знаме беше свалено от нас“, като показва въпросното знаме³⁶. Във видеото той обяснява, че в България могат да се „веят“ само български знамена, тъй като България е независима държава, а относно решението на Столичния общински съвет да постави украинското знаме заявява, че му е под достойнството да коментира. Той пояснява също, че в Украйна по време на събитията известни като Майдан, са провеждани „антируски, а с тях и антибългарски изстъпления“ и били горени български знамена. В същото видео Костадинов отправя обръщение към столичния кмет Йорданска Фандъкова да не поставя чужди знамена на сградата на Столична община, защото ще бъде подведена под отговорност за държавна измяна. Видеото завършва със заявката, че където и да било в България да се сложи знамето на Украйна, партия „Възраждане“ ще го сваля. Това е заявка за отявлено противозаконни самоволни действия за постигане на политически цели³⁷.

8. На същия ден привърженици на политическа партия „Възраждане“ блокират входа на оръжейния завод „Арсенал“ в град Казанлък, защото според тях произвежданата в него продукцията се доставя в Украйна. В този период Костадинов поддържа крайна реторика във и извън Народното събрание, като заявява, че ще забрани разпространението на медии, като например онлайн изданието „Свободна Европа“, обяснява, че ще изпраца правителството на Кирил Петков в трудов лагер в Белене, а относно името на Камала Харис, чернокожата вицепрезидентка на САЩ, заявява от трибуната на Народното събрание: „Какво беше то? Камала? Бъркам ги животинските имена понякога“³⁸.

9. На 11 май 2022 г. Костадинов и политическа партия „Възраждане“ организират антиправителствен национален протест³⁹, на който правят нов опит да свалят украинското знаме от сградата на Столична община.

IV. Позиции против бежанци, чужденци и етнически малцинства

1. Политическа партия „Възраждане“ чрез своите основни лица и публични послания последователно пропагандира неприемане и враждебност към бежанците в България.

2. На 9 октомври 2015 г., по време на военния конфликт в Сирия, в резултат на който към Европа има увеличен бежански поток от сирийски и други граждани, Костадин Костадинов

---

³⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=Dp-EqOO0ryc>

³⁶ След 1:20 мин. на адрес: <https://www.facebook.com/kostadin.eu/videos/3111770289076803>

³⁷ <https://dariknews.bg/regioni/sofiia/ot-vyrazhdane-svaliha-ukrainskoto-zname-ot-obshtinata-v-sofiia-tia-otnovo-go-okachi-2309428>

³⁸ <https://www.svobodnaevropa.bg/a/31848413.html>

³⁹ <https://www.svobodnaevropa.bg/a/31844958.html>

публикува във „Фейсбук“ страницата си текст⁴⁰, в който определя бягащите от войната като „ислямисти“, мними бежанци, „талибани“ и ги представя като опасност за българското общество:

„Днес във Варна Бойко Борисов ще се срещне с Доналд Туск, председател на Европейския съвет. Ще си говорят за т. нар. бежанци. Чудя се дали някой безумно храбър журналист ще намери смелост да пита нашата марионетка колко ислямисти ще настаним у нас на гости, и колко от тях конкретно във Варна. Че се говори за едни 800 талибана, предвидени за разквартируване в нашия град, и ще ми е интересно да разбера дали е вярно“.

3. На 18 октомври 2018 г. Костадинов публикува остра позиция относно убийството на Виктория Маринова в Русе, извършено от мъж от ромски произход – впоследствие заловен и осъден. В поста си в онлайн платформата Фейсбук Костадинов обяснява, че *„циганският проблем тиктака като бомба със закъснител“* и заявява, че *„[в] своята програма, която Възраждане ще предложи преди следващите избори, циганският проблем ще е една от основните точки. Той няма да е описан политкоректно и съобразен с Брюксел и Вашингтон, а само и единствено с интересите на цялото българско общество“*. В поста си свързва извършителя на убийството с целия ромски етнос, като обяснява, че потенциално всеки български гражданин е заложник на *„добрата воля на циганите – да ги убият или само да ги ограбят и набият“*⁴¹. Подобни расистки изказвания са противозаконни и подбуждат към омраза и дискриминация на етническа основа.

4. През май 2022 г., след началото на военната агресия на Руската федерация в Украйна, в медиите е оповестено, че в официалната група на партията в мобилното приложение „Телеграм“, нейни симпатизанти публикуват съобщения като *„България трябва да се отървем от всички укро-орки, вкл. жени и деца като направим животът им в България невъзможен!“*, *„Помнете! Това не са бежанци! Това са терористи със задача, вкл и жените, а какво ще излезе от тези деца е ясно от хилядите кадри в нета и от укро-нацистите, израстнали след ВСВ!“*, *„Хохлите са тук със задача да завладяват отвътре, подобно на мюсюлманската „хиджра“*, *„Оставим ли жените и децата им, много скоро ще се изправим пред украинския, нацифашистки сценарий, който вместо да унищожи до крак и до семка бандеровците след ВСВ, оставя жените и децата, доказано провинените мъже осъжда, но по-голямата част от тях оцеляват...“*⁴² Подобни изключително агресивни изявления представляват подбуждане към омраза, дискриминация и насилие към уязвими хора, изложени на противозаконна агресия, което би могло да е в нарушение на чл. 162 НК.

40

<https://www.facebook.com/kostadin.eu/posts/pfbid02gk4KV8g2oEx2AQ1NBvP1mdSoPJbDsGQD8cEZubwxF2qP7AuxAkUGT2tDs5mQXnfsI>

41

<https://www.facebook.com/kostadin.eu/posts/pfbid02TvZBMNSNTPAmrjWcNq9A575Z5rJAcvqQcasDmypo6ZUBzwMwan1Tyuic4iePDZ4fWl>

⁴² <https://clubz.bg/node/128121>

5. През май 2023 г. в публикация, която впоследствие изтрива, но е широко разпространена от симпатизанти на партията във „Фейсбук“⁴³, Костадин Костадинов публикува следното изявление (получер – наш):

*„Напомням на украинското посолство, че се намира в България, а не в Украйна. Следователно е длъжно да се съобразява с нас българите, а не ние с него. Това първо. Второ, **припомням на наглите нацисти**, че ми наложиха забрана за влизане в тяхната държава за 10 години само защото отидох да договоря хуманитарна помощ за българите в Украйна - така че е доста нагло да демонстрират загриженост за своите граждани от български произход, които са в България точно заради дискриминационната политика на киевския режим. Трето, още веднъж заявявам, че **когато Възраждане започне да управлява, всички украински туристи, представящи се за бежанци, ще бъдат експулсирани от държавата ни. Истинските туристи от Украйна, плащащи си сметките по хотелите, са добре дошли. Четвърто, Възраждане настоява за автономия за българите в Южна Бесарабия, която е стара българска земя, намираща се временно под украинска администрация.***

*На финала ще добавя, че наистина не съм виждал друга такава наглост! До момента сме дали почти 1 млрд лв държавни пари за издръжка на **украинските туристи** и когато кажем, че ще спрем да ги храним и поим, украинското посолство приема това за неприятелски акт! Колкото по-скоро Украйна се освободи от нацизма и фашизма, толкова по-добре за нея и нейния народ“. Подобни изявления подбуждат към омраза и насилие, основани на народност.*

Публикацията предизвиква острата реакция на посолството на Украйна в София⁴⁴.

6. На 12 юни 2023 г. малък магазин за бира в столицата получава надпис „Jude“ („еврей“) и шестоъгълна звезда на Давид – знаци, които нацистският режим в Германия в годините на Втората световна война поставя и принуждава евреите да носят. Причината този инцидент да се свързва с партия „Възраждане“ идва от това, че на 10 юни 2023 г. (когато партията спира излъчването на филма „Близо“ в кино „Одеон“) група мъже с тениски на партия „Възраждане“ влизат във въпросния магазин и се държат грубо с персонала. В резултат на това магазинът поставя надпис, че няма да обслужва привърженици на „Възраждане“. На следващия ден група мъже заедно с народен представител от партията се връщат в магазина, държат се грубо и се разотиват едва след пристигането на полиция. Следва поставянето на надписа Jude и шестоъгълна звезда, на витрината на магазина, а председателят на Организацията на евреите в България „Шалом“ проф. д-р Александър Оскар изразява силна тревога от случая и от липсата

43

Вж.

напр.

<https://www.facebook.com/sensationbw/posts/pfbid0m9PhxC9GkkiwqGzTJnBo4AgiyL9rPYJdJLXMxrtSB2kdYwyKjKV7y9JPDmgmkmqvl>

⁴⁴ <https://manager.bg/българия/posolstvoto-na-ukraina-izleze-s-pozicia-srestu-napadki-i-zakani-ot-kostadin-kostadinov>

на институционална реакция, включително от президента или от служебния министър-председател⁴⁵.

7. В седмицата 10-14 юли 2023 г. в канал в платформата „Телеграм“ със заглавие „Възраждане“, се появява антисемитски колаж, който показва как група лица във военни униформи, наподобяващи тези на германски войници от периода на националсоциализма, насилствено отвеждат друг човек, който е с монтирано лице на Соломон Паси и носи раирана пижама. Върху фотоколажа е поставен и надпис с текст „Щом не искаш от руския газ, ела да ти пуснем от нашия“⁴⁶. Макар партия „Възраждане“ да отрича, че този канал е официален, инцидентът се свързва именно с партията. Този колаж е остро осъден от Министерство на външните работи, от посолства и от еврейската общност в България.

V. Позиции и действия против ЛГБТИ общностите

1. Дейността на партия „Възраждане“, както и в частност на нейния председател Костадинов, системно са насочени към проповядване на омраза на основата на сексуална ориентация и полова (джендърна) идентичност, както и против упражняването на основни човешки и конституционни права на лесбийките, гей мъжете, бисексуалните, трансполовите и интерсекс (ЛГБТИ) хората в България, най-вече правото им на свободно изразяване и на мирно събиране.

2. На 21 април 2021 г. в официалната Фейсбук страница на „Възраждане“ е публикувано искане от местната организация на „Възраждане“ в Бургас за незабавна отмяна на Бургас Прайд, планиран да се проведе на 15 май 2021 г.⁴⁷ В писмото до кмета на община Бургас председателят на месната организация на „Възраждане“ в Бургас Борис Аладжов настоява да не бъде допуснато провеждането на това събитие, което „*противоречи на традиционните християнски ценности, които са в основата на българското семейство*“.

3. На 14 май 2021 г. във Фейсбук страницата си Костадин Костадинов публикува⁴⁸ следното:

„[...] Възраждане категорично се противопоставя срещу провеждането на подобно събитие на територията на страната ни! Заставаме в защита на нравствената чистота и невинност на децата и подрастващото поколение на България“.

---

⁴⁵ <https://www.svobodnaevropa.bg/a/32455890.html>

⁴⁶ https://www.actualno.com/politics/posolstvata-na-stranite-ot-es-v-sofiya-osydiha-karikaturata-sys-solomon-pasi-news_2016428.html.

⁴⁷ <https://www.facebook.com/vazrazhdane.bg/photos/a.1789628738027120/2931646367158679/>

⁴⁸

<https://www.facebook.com/kostadin.eu/posts/pfbid02MDstFnFmud2FGmQjDkQYiCcxVfy3zyMXLMh1QYuwI VgNyCoNArYRCcR1FHLwaAPRI>

4. На 15 май 2021 г. във Фейсбук страницата си Костадин Костадинов публикува видео, излъчено на живо със заглавие: „#Възраждане е в Бургас, за да защити традиционните християнски ценности“⁴⁹. Първият гей прайд в Бургас е осуетен, знамето, което символизира гей общността, е изгорено, а участниците в него са замеряни с яйца, краставици и бутилки с вода от протестиращи срещу проявата⁵⁰. Подобни действия, чрез употреба на насилие и заплахи, пречат на провеждането на мирно събрание.

5. На 10 юни 2023 г., по време на София Прайд Филм Фест - филмов фестивал, посветен на т.нар. прайд месец, в защита на правата на ЛГБТИ хората, е планирана прожекция на филма „Близо“, режисьор Лукас Донт, в столичното кино „Одеон“. Малко преди планирания час на прожекцията, привърженици на партия „Възраждане“ нахлуват в киносалона, а част от хората остават отвън. Привържениците на „Възраждане“ са агресивни като открито заплашват събралите се зрители. Макар на място да присъства полиция, тя не успява ефективно да противодейства на агресивното поведение на „Възраждане“ и организаторите от София Прайд Филм Фест вземат решение да спрат прожекцията на филма от съображения за сигурност. На публикувани видео материали от събитията пред кино „Одеон“ се виждат множество хора, някои от тях с тениски на „Възраждане“, други с тениски с българския национален флаг, които скандират „Не искам в тоя град да има гей парад“, а в ръце държат плакати с хомофобски надписи⁵¹.

Визираното препятстване на филмовата прожекция предизвиква сериозно обществено напрежение, а към СДВР са изпратени редица запитвания за конкретните действия, които са и не са предприети, за да се гарантира мирното провеждане на планираната прожекция на филма „Близо“.

6. На следващия ден, 12 юни 2023 г., партия „Възраждане“ публикува на официалната си интернет страница позиция, в която се казва:

„Възраждане“ няма да позволи пропаганда на педофилия и хомосексуализъм както сред деца, така и сред възрастни. Агресивната рекламна кампания на гей парада в София и събития в него са насочени към децата на България. [...] Нашите младежи и техни приятели от други български организации вчера спряха прожекцията на филма и ще продължават активно да изразяват гражданската си позиция по темата.“⁵²

Подобни действия, чрез употреба на насилие и заплахи, пречат на провеждането на мирно събрание.

7. На 14 юни 2023 г. привърженици на партия „Възраждане“, предвождани от депутатата Емил Янков, се опитват да спрат излъчването на филма „Близо“ в Пловдив, част от френскоезичния фестивал „Франкофоли“. Някои от привържениците на "Възраждане" са с

---

⁴⁹ <https://www.facebook.com/kostadin.eu/videos/147353964037606>

⁵⁰ <https://www.svobodnaevropa.bg/a/31256752.html>

⁵¹ <https://www.svobodnaevropa.bg/a/32454172.html>

⁵² <https://vazrazhdane.bg/няма-да-позволим-пропаганда-на-педофи/>

предварително напечатани плакати, а други – с руските "георгиевски лентички" - лентички в черно и червено, които се носят в чест на победата на СССР над Нацистка Германия. Излъчването на филма в Пловдив не е спряно, а нахлулите хора в салона са изведени навън от полицията⁵³.

8. След провеждането на София Прайд на 17 юни 2023 г., партия „Възраждане“ публикува остра позиция, в която заявява, че *„Принципна и категорична позиция на „Възраждане“ е, че когато българските граждани дадат доверието си на политическата партия, тя стане първа политическа сила и започне да управлява самостоятелно страната, ще забрани всяка пропаганда на хомосексуализъм сред деца и възрастни, ще забрани и провеждането на гей паради в България“*.⁵⁴

9. На 23 юни 2023 г. привърженици и членове на партия „Възраждане“ агресивно спират излъчването на филма „Близо“ във Фестивалния конгресен център във Варна, а от местната структура на партията изрично се „хвалят“ с това в своята Фейсбук страница, както и благодарят на всички други, които са се включили. Това е предварително организирано от „Възраждане-Варна“, създала Фейсбук събитие, в което пише: *„Във Варна педофилия няма да допуснем! Възраждане-Варна кани своите съмишленици на 23.06.23 от 18:30 пред ФК Варна, където ще защитим децата си от педофилската еднopolова секта, която протяга тупалата си към тях!“*⁵⁵.

На събитията пред Фестивалния конгресен център присъства и Юлиан Губатов, председател на Централната контролна комисия на партия „Възраждане“⁵⁶. Поканата за протеста е публикувана също във "Фейсбук", със заглавие: *„Ще защитим децата си от педофилската еднopolова секта, която протяга тупалата си към тях!“*. По време на шумните скандирания се чува *„Умрете, педали!“*, събралите се агитки замерят с предмети, а след това внезапно нападат и физически събралите се посетители на филма и охраняващите ги полицаи⁵⁷.

Журналистката Татяна Кристи публикува видео на група млади мъже, които нападат посетителите на филма, а към нея отправят и закани за убийство с думите: *„Ще те убия, мършо!“*⁵⁸. Видео на същото нападение публикува и народната представителка Стела Николова, като в него се чуват изключително много на брой и изключително цинични псувни, включително думите *„умри, бе, педал, ще те убия“* и др.⁵⁹

---

⁵³ <https://www.svobodnaevropa.bg/a/32460651.html>

⁵⁴ <https://vazrazhdane.bg/възраждане-ще-забрани-пропаганда/>

⁵⁵ <https://www.varna24.bg/novini/varna/Vuzrazhdane-shte-spirat-prozhekciya-na-filma-Blizo-vuv-Varna-1725131>.

⁵⁶ <https://vazrazhdane.bg/юлиан-губатов/>

⁵⁷ <https://www.dnevnik.bg/4499764/>

⁵⁸ <https://www.svobodnaevropa.bg/a/varna-film-vazrazhdane-ataka/32473452.html>

⁵⁹ Пак там.

VI. Действия на политическа партия „Възраждане“ срещу медии и журналисти, ограничаващи свободата на изразяване

1. През май 2019 г. партията разпространява в социалните мрежи предизборен видеоклип с публичен разстрел на група хора, събрали се в зала. Стрелец е човекът, който стои на банката за реч пред аудиторията. Пред онлайн медията „Свободна Европа“ лидерът на „Възраждане“ Костадин Костадинов посочва: *„С този клип казваме, че в България има медии като Свободна Европа, които работят за унищожаването на българската държава. Този клип е насочен точно към медии като вашата. Това не е предизборен клип, а клип, насочен срещу Свободна Европа“*⁶⁰. Асоциацията на Европейските журналисти – България реагира с писмо до главния прокурор Сотир Цацаров, към когото се обръща с искане за извършване на проверка⁶¹.

2. На 5 октомври 2022 г. Костадинов отказва да говори пред журналисти от няколко водещи медии, в организирана от партията пресконференция в БТА. Той изрично заявява *„Дневник“, „Капитал“, „Клуб Z“ и „Медианул“ не са медии, те са американска радиоточка. Те са едностранчиви. Те са жълти. Те са необективни“*⁶². Костадинов конкретно опитва да изгони журналистката Ралица Фичева от „Дневник“, което провокира осъдително становище от Асоциацията на европейските журналисти – България⁶³.

3. На 31 март 2023 г. водещата на Българската национална телевизия Цвета Стратиева е изгонена от събитие за закриването на предизборната кампания на партията от присъстващите в залата членове на партията, чрез използването на противозаконни обиди. Да напусне събитието ѝ е указано най-напред от Костадин Костадинов, а впоследствие и от симпатизантите на партията, които я подлагат на груба вербална агресия, наричайки я *„нахалница“, „нищожество“, „боклук мръсен“, „вън боклук“ „вън мърша“, „Как не те е срам да си толкова нагла?“, „Махай се“, „Как се гледаш в огледалото, бе, нищожество?“* и други⁶⁴. Случаят предизвиква осъдително становище на Асоциацията на европейските журналисти – България⁶⁵.

VII. Събитията от 14 май 2023 г. (шести „поход за мир“)

1. На 14 май 2023 г. е обявен „шести поход за мир“, организиран от сдружение „Български национален съвет за мир“. Събранието включва протест пред „Дома на Европа“⁶⁶, сграда на Европейската комисия в София. В публикувано от партията в социалната мрежа Фейсбук съобщение за протеста е посочено, че той се организира срещу *„намесата на Брюксел във вътрешните ни работи“*. Случилият се на 21 май 2023 г. протест е широко отразен от българските

---

⁶⁰ <https://www.svobodnaevropa.bg/a/29957075.html>

⁶¹ <https://aej-bulgaria.org/главният-прокурор-да-провери-партия-п/>

⁶² <https://offnews.bg/politika/kostadinov-goni-zhurnalisti-ot-preskonferentcia-poiska-tretia-mandat-786545.html>

⁶³ <https://aej-bulgaria.org/5-10-22/>

⁶⁴ <https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/14150964>

⁶⁵ <https://aej-bulgaria.org/журналистка-от-бнт-е-била-изгонена-от-п/>

⁶⁶ <https://pogled.info/bulgarski/referendum-za-mir-i-suverenitet-shesti-pohod-za-mir-21-mai-2023-g.155913>

медии. Те съобщават, че симпатизанти на партията, както и нейни народни представители, са участвали в замерянето на сградата с червена боя.

2. На 21 май 2023 г. Костадин Костадинов публикува⁶⁷ в личната си Фейсбук страница, че се намира в „Дома на Европа“ – сграда на Европейската комисия в София. Като публикация е споделил новина от онлайн изданието на в-к „24 часа“ със заглавие „Симпантизанти на Възраждане изцапах сградата на Европейската комисия в София с червена боя“⁶⁸. Събитията от този ден са предшествани от други постове в социалната мрежа, че партията ще протестира пред сградата на Европейската комисия в София заради „намесата на Брюксел във вътрешните ни работи“. Костадин Костадинов изрично пише в профила си: „Днес в 14:00 ч. излизаме пред НДК, за да защитим правото си на свободен избор! НЕ на намесата на ЕК в България!“⁶⁹.

VIII. Закани на партия „Възраждане“ и на Костадин Костадинов към партии относно опита им за съставяне на правителство

1. На 31 май 2023 г. Костадин Костадинов публикува в официалната му Фейсбук страница следния текст, на лилав фон⁷⁰: „Възраждане няма да допусне националните предатели да унищожат България. Вместо това ние ще направим така, че България ще унищожи националните предатели. До крак!“.

Тази публикация е направена във връзка с опитите за съставяне на правителство с втория мандат, връчен от президента на коалицията „Продължаваме промяната-Демократична България“ (ПП-ДБ). На същия 31 май 2023 г. Костадинов чете от трибуната на Народното събрание призив, насочен именно към тази формация, която да върне мандата неизпълнен, а самата коалиция да бъде забранена като заплаха за националната сигурност. На този ден заседанието в парламента е прекъснато предсрочно заради породилото се напрежение между ПП-ДБ и „Възраждане“⁷¹. Аналогията на изстребването „до крак“ свързва изявлението с изстребване на хлебарки и други вредители, като е възможна връзка и със събития като геноцида в Руанда от 1994 г., който е предшестван от пропагандна кампания по радиото, в която тутси се наричат „червеи и хлебарки“.

2. На следващия ден, 1 юни 2023 г., възниква отново напрежение в пленарна зала, в което се стигна до физически сблъсък между представители на партия „Възраждане“ и ПП-ДБ.

---

⁶⁷

<https://www.facebook.com/kostadin.eu/posts/pfbid02KsnbTafWnKoy2WdSz1rD9iRzENFRBqUyOgDQxtX7Kwa2rr7xX5QT6gYFqA4BCByNI>

⁶⁸ <https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/14507245>

⁶⁹

<https://www.facebook.com/kostadin.eu/posts/pfbid02di1SMnZdPRUKT1zwvd7hwmsOWmsp6tmn56AgWvjnQt4P8T8hKnevEjQqhRPa4stoNI>

⁷⁰

<https://www.facebook.com/kostadin.eu/posts/pfbid09XuLi5Q9rrquMP7bpXN8jt7sdtZCFqET1WWYVKKjNXZcH6kJCXxiiA2w1GGggECXI>

⁷¹ <https://bnr.bg/post/101831011/skandal-prekasna-za-kratko-zasedanieto-na-narodnoto-sabranie>

Заседанието започва с декларация, четена от Искра Михайлова от „Възраждане“, която заявява: *"Ако сглобите тази абсурдна коалиция на обвиняемите, само за да угодите на вашите началници - бъдете сигурни, още на следващия ден от "Възраждане" ще призовем всички наши избиратели и всички ваши доскорошни, омерзени избиратели, да дойдат тук пред парламента, ако се наложи и вътре. Всяко лицемерие има граници"*. Следва реплика на Явор Божанков, който използва остри изрази по адрес на Костадинов и други представители на „Възраждане“, включително ги нарича „меки китки“, множество депутати на „Възраждане“ се приближават до трибуната, обграждат Божанков, намесват се и други депутати, което налага заседанието да бъде прекъснато. В резултат на сблъсъците депутатът от ПП-ДБ Манол Пейков е с одраскана буза и ритан в краката, както и е наречен „мръсна гнида“⁷².

IX. Позиция на партия „Възраждане“ и на Костадин Костадинов относно събитията в Русия от 24-25.06.2023 г.

1. На 25 юни 2023 г. Костадинов публикува във Фейсбук позиция на партия „Възраждане“:

ОФИЦИАЛНА ПОЗИЦИЯ

 Т.нар. преврат в Русия свърши преди да е започнал, с което предизвика небивало разочарование в родната демократична общност. Вчера с интерес видях какво пишат и към какво призовават рупорите на американското посолство - общо взето от техните профили се лееше кръв и се призоваваше за война, избивания, метежи и всякакви други подобни неща (при условие, че не участват лично, естествено).

 Сега, разбира се, са разочаровани, но само няколко часа бяха достатъчни, за да се види какво представляват те - една озверяла античовешка сган, жадуваща кръв и мечтаеща за войни и насилие. Ето защо дълг на всеки един нормален гражданин е да направи всичко по силите си, за да може тази уродлива измет да бъде унищожена - за доброто не само на България, но и на човечеството. [...]“ (получер наш)

Този коментар е свързан със събитията в Русия от 24 – 25 юни, когато Евгений Пригожин, ръководителят на частната армия „Вагнер“ организира бунт и заплаши министъра на отбраната на Русия Сергей Шойгу да реагира със сила на неговите опити да подчини паравоенната групировка „Вагнер“. Тези новини за разцепление в самата Русия предизвикаха бурен интерес в цял свят и в частност в България, като множество хора коментираха и следяха събитията в различни канали за информация. Много хора изразиха надеждата, че този вътрешен конфликт в Русия може да доведе до край на военна инвазия на Русия в Украйна. По адрес на всички хора,

които се вълнуват от възможността за скорошен край на войната в Украйна, Костадинов пише горния коментар, като използва все по-явни призови за насилие, а по адрес на медиите, които отразяват събитията в Русия използва коментара „пропаганда“.

2. Ден по-късно, на 26 юни 2023 г., Костадинов пише, на прасковен фон: *„Една озверяла античовешка сган, жадуваща кръв и мечтаеща за войни и насилие скоро ще остане в историята! Идва време за Възраждане!“*⁷³.

На 27 юни 2023 г. в специално изявление на Министерски съвет от министър-председателя Николай Денков, министърът на вътрешните работи Калин Стоянов и министърът на правосъдието Атанас Славов осъждат използвания остър език от Костадинов и партия „Възраждане“ и призовават за образуване на наказателни производства относно призивите за насилие⁷⁴. Министър Славов казва следното: *„не можем да допуснем като демократично общество насилието в политическия процес да стане норма, защото това означава да компрометираме самата идея за конституционна демокрация“*.

На същия ден Софийска градска прокуратура (СПП) се самосезира и възлага проверка на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“, които да установят евентуално престъпление по чл. 162 от Наказателния кодекс⁷⁵.

Х. Правни съображения

1. Видно от посочените по-горе позиции, изявления и действия на политическа партия „Възраждане“ и на нейния председател, налице е трайна антидемократична насоченост на дейността на партията, която намира все по-отчетлив израз в призови към упражняване на насилие над опоненти на партията или към български граждани, които не споделят нейните политически идеи. В дейността на политическа партия „Възраждане“ се открояват действия, които представляват насаждане на омраза и подтикване към дискриминация на етническа основа, народност или на основата на сексуална ориентация. Партията официално подкрепя, а нейни активисти използват насилие и заплахи, за да попречат на мирни събрания на български граждани. Действията и изявленията на официални партийни лица са насочени срещу политическия плурализъм. Считаме, че визираният порядък от действия влиза в разрез с българската Конституция и налага извода, че политическа партия „Възраждане“ представлява *„организация, чиято дейност е насочена срещу единството на нацията, към разпалване на расова, национална, етническа и религиозна вражда, към нарушаване на правата и свободите на гражданите“*, ако не и *„организация, която създава тайни или военизирани структури, или*

---

⁷³

<https://www.facebook.com/kostadin.eu/posts/pfbid02KkuZn3koinQEfQupoh4PQSYWsoTAXnpMx3SG4rV6VHmqWNsSMHJAXppjxWRw2Hf1l>

⁷⁴ <https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/310655-ministar-slavov-prizova-prokuraturata-da-proveri-kostadinov-za-prizivite-za-nasilie>

⁷⁵ <https://prb.bg/bg/news/aktualno/65315-sofiyska-gradska-prokuratura-vazlozhi-savmestna-proverka-na-da-%E2%80%99ens%E2%80%9C-i-gd-%E2%80%99ebop%E2%80%9C-z>

се стреми да постигне целите си чрез насилие“, по смисъла на чл. 44, ал. 2 от Конституцията. Конституционната норма безусловно забранява такива организации.

2. Системно провежданата от партията политика е свързана със създаване и поддържане на разделение в обществото. Въпреки че в една демократична държава са възможни дебати, включително по въпроса за членството в международни съюзи, това трябва да става по аргументиран и демократичен начин, без да се прибегва до употреба на език на омраза или насилие. Наблюдава се видима ескалацията на заеманите позиции и употребявания език от партия „Възраждане“, като последните прояви на формацията включват нападения и спиране на кинопрожекции, без адекватна намеса на правоохранителните органи и призови за забрана на мирни събрания на граждани. В продължение на тези изяви, партия „Възраждане“ изразява призови за физическа разправа с други политически лица, като призовава *„тази уродлива сган да бъде унищожена“*. Това е направено съзнателно от лидера на партията в поне три отделни публикации, а една от тях е представена за „официална позиция“ на партия „Възраждане“.

3. Считаме, че са налице достатъчно широк кръг от конкретни факти и обстоятелства, които говорят, че политиката на партия „Възраждане“ е насочена към всяване на страх и смут в обществото, подтикване към насилие спрямо инакомислещи български граждани, разрушаване на възможността за политически диалог. В общ план всички тези елементи на политическа дейност недвусмислено изразяват това, че политическа партия „Възраждане“ има за своя крайна и основна цел разрушаване на демокрацията, установена с Конституцията от 1991 година и налагането на нов модел на управление, основан на погазването на основните права на неограничен кръг български граждани, разрушаване на устоите на правовата държава и прибегване до форми на политически репресии и терор.

4. С настоящия открит сигнал Ви призоваваме да предприемете необходимите действия за установяване на истинността на твърденията, посочени по-горе, всички от които са достъпни и видими публично, и въз основа на тях да поискате обявяването за противоконституционна и разпускането на политическа партия „Възраждане“. С настоящия сигнал бихме искали да алармираме Вас и българското общество, че присъствието на тази формация в българския политически живот представлява сериозна заплаха за демократичното общество, правовата държава и защитата на основните права на българските граждани, а постоянните и повтарящи се твърдения, че България е водена към война, тласкат определена част от българските граждани към възможно радикализиране и предприемане на стъпки към защита от тази имагинерна заплаха чрез насилие.

5. Намираме, че формулирането като елемент на политическа програма на приобщаване територията на други суверенни държави или части от тях към територията на Република България е извън логиката на добросъвестни и издържани в дух на лоялно сътрудничество отношения в Европа и представлява сериозен риск за влошаване на отношенията ни с други държави и ескалирането им до състояние на конфликт. Употребата на сила недвусмислено е артикулирана като част от намеренията на партията, ясно изведена в целите и програмата на партията на официалната ѝ интернет страница.

6. Считаме, че визираните елементи на политическа програма и дейност очертават, че политическа партия „Възраждане“ представлява пряка заплаха за парламентарната демокрация, а съществуването на формация с подобна програма и дейност противоречи на конституционно

закрепеното правило, че никоя политическа партия не може да си присвоява осъществяването на народния суверенитет. Дейността на партията отрича по същество политическия плурализъм.

7. Следва също да се подчертае, че превръщането на нарушаването на основни права на гражданите в политическа програма и предмет на дейността на една политическа партия, включително чрез системно осуетяване на мирни събирания, е нетърпимо в една демократична и правова държава. Подобна политическа практика противоречи както на Конституцията, така и на международни договори, по които България е страна.

8. Демокрацията е основен елемент от европейския обществен ред. Това е видимо от Преамбюла на Европейската конвенция за защита правата на човека (ЕКПЧ), в която се установява връзката между Конвенцията и демокрацията, тъй като поддържането и осъществяването на практика на човешките права и основни свободи е постижимо само при ефективна политическа демокрация, както и от общо разбиране и зачитане на човешките права. Преамбюлът продължава с наблюдението, че европейските държави имат общо наследство - идеали, свобода и върховенство на правото и именно в това общо наследство се откриват ценностите, които се защитават чрез Конвенцията (така и Обединена комунистическа партия и други срещу Турция, жалба № 19392/92, § 45). Това съображение е от особено значение при преценката дали намеса в правата по чл. 8-11 ЕКПЧ е необходима в едно демократично общество. Използването на насилие, обиди и закани е недопустимо.

9. Политическите партии са определяща форма на сдружаване на гражданите за съществуването на демократичен ред, а плурализмът на идеите не може да съществува без различните политически партии. Основно положение на демокрацията е същевременно, че проблемите на едно общество следва да се решават чрез диалог, без прибегване до насилие, дори когато въпросите са предмет на остри противоречия. Демокрацията се основава на свободата на изразяване и не е допустимо политическа партия да бъде ограничавана в участието ѝ в политическия дебат, доколкото желае да представи различни решения на стоящите проблеми (пак там, § 57). Когато една партия предлага промяна в установения в страната ред, това трябва да става по законен и демократичен начин, който да включва диалог и не поставя под въпрос защитата на основните права на гражданите.

Съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) при преценката на въпроса, дали разпускане на политическа партия е необходимо поради риск за демократичните ценности, следва да се вземе предвид и належащата социална нужда за подобна мярка. Според ЕСПЧ трябва да се изследват въпросите: i) дали съществуват убедителни доказателства, че рискът пред демокрацията е достатъчно надвиснал; ii) дали действията и изявленията на лидери и членове на въпросната партия могат да бъдат свързани и приписани на самата политическа партия; iii) дали действията и изявленията на политическата партия формират едно цяло, което дава модел за общество, което е несъвместимо с идеята за демократично общество (така *Refah Partisi (партия на благоденствието) и други срещу Турция*, жалби № 41340/98 и др., § 104). Когато отговорите на горните въпроси са положителни, ЕСПЧ не намира нарушение на чл. 11 (свобода на сдружаване) от Конвенцията, какъвто е случаят с турската Партия на благоденствието, разпусната по решение на турския Конституционен съд през 1998 г., тъй като партията се стреми да отдели Турция от пътя на секуларизма. В друго решение ЕСПЧ също не намира нарушение на чл. 11 от Конвенцията, тъй като сдружение на унгарските пазители (*Hungarian Guard Association*) организира събития, насочени срещу свободите на други

граждани. Според ЕСПЧ държавата е длъжна да вземе превантивни мерки, за да опази демокрацията, включително да разпусне регистрирани сдружения, ако те представляват непосредствена опасност за правата на другите и подкопават основните ценности, върху които е построено демократичното общество (така *Вона срещу Унгария*, жалба № 35943/10).

В по-новата си практика ЕСПЧ одобрява забрана на политическа партия, дори когато тя изрично се обявява срещу насилието, утвърждава плурализма и съществуващия конституционен ред, като основанията на Съда да приеме за легитимна тази мярка се корени в намерението на партията да наследи румънската комунистическа партия (така *Игнатенку и Комунистическата партия на Румъния*, жалба № 78635/13).

10. В своите „Насоки за регулацията на политическите партии. Второ издание“ Комисията на Съвета на Европа за демокрация чрез право (Венецианската комисия) посочва (§§ 114, 116 от Насоките):

„Ако партия не използва или не си поставя за цел употребата на насилие и не застрашава гражданския мир и основните демократични принципи, нито забрана, нито разпускане не могат да се приложат“ (така *Хери Батасуна и Батасуна срещу Испания*, жалби № 25803/04, 25817/04, § 79)[...] *политическа партия, чиито лидери подбуждат към насилие или водят политика, която не уважава демокрацията или която е насочена към разрушаване на демокрацията не могат да се ползват от закрилата на Конвенцията срещу наложени санкции“*.

11. В случая с политическа партия „Възраждане“ е без съмнение, че отговорите на въпросите от горепосочения тест на ЕСПЧ, са положителни. Намираме, че демокрацията е застрашена от системното нарушаване на основни права на гражданите и тормоз над граждани по защитен признак, каквито са етническата принадлежност, народността, полът и сексуалната ориентация. Намираме, че изявленията на отделни представители на партия „Възраждане“ и на нейния председател Костадин Костадинов ангажират политическата формация като цяло, те са системни и последователни, и са израз на водената политика от партията, а не изолирани изявления на отделни представители.

12. Поради всичко гореизложено и доколкото считаме, че са налице достатъчно данни за това, че дейността на политическа партия „Възраждане“ нарушава българската Конституция и Закона за политическите партии, молим да пристъпите към действия по обявяване за противоконституционна и разпускане на политическа партия „Възраждане“.

31.07.2023 г.

С уважение,

/П/